



TRANSNATIONAL INSTITUTE

EEN GIDS UIT

gemaakt in de EU

De economische crisis, die de wereld op z'n grondvesten doet schudden, mag dan wel zijn oorsprong hebben op Wall Street, de acties van Europese lidstaten en instituten hebben de situatie alleen maar verergerd.



De zogenoemde schulden-crisis van Europese landen is op de eerste plaats *niet* veroorzaakt door te hoge uitgaven van landen, maar voornamelijk omdat ze banken en speculanten hebben gered met ons belastinggeld. En die banken en speculanten die miljarden winnen, betalen geen of nauwelijks belastingen.

De gemiddelde Europese staatsschuld was juist gezakt van 72% BBP (Bruto Binnenlands Product) in 1999 naar 67% in 2007. De enorme stijging in schulden begon nadat regeringen de banken uitkochten in 2008. De geldinjectie voor de Ierse banken kostte de Ierse burgers 30% van hun nationale 'output' en dreef de schulden op naar recordhoogte.

<http://www.voxeu.org/index.php?q=node/5062>



DE CRISIS

Door staatsuitgaven de schuld van de crisis te geven, konden politici en bankiers beargumenteren dat bezuinigingen de enige oplossing zijn om uit de crisis te komen. Echter, de bezuinigingen hebben de schuldencrisis alleen maar erger gemaakt. Door de bezuinigingen is de economische groei in de hele EU gestokt. In Griekenland daalde het BBP in het tweede kwartaal van 2011 met 7.3%. Regeringen hebben steeds minder mogelijkheden om hun schulden te betalen, en daardoor nemen de schulden almaar toe want ze moeten lenen om de schulden terug te betalen. Bovendien voeden speculanten de twijfels dat bepaalde landen niet in staat waren te betalen. Hiermee jaagden ze de rente op – zoals gebeurde in Griekenland, Ierland, Portugal en Italië– met als gevolg dat de schulden onbetaalbaar werden. <http://www.bbc.co.uk/news/business-13361930>

EUROPEAN BANKS Bailouts*



Bradford & Bingley



Royal Bank Scotland



Lloyds TSB



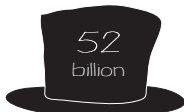
Northern Rock



Commerzbank



Fortis



Hipo Real Estate



BayernLB



Dexia

*These are partial figures from the initial 2008/2009 bailouts and do not include the more than €210 billion Euros lent by the US Federal Reserve to prop up European banks

Drie jaar nadat de crisis in Europa uitbarstte heeft de Europese Unie de banken nog steeds niet grondig opnieuw gereguleerd!

Nog altijd zijn er geen maatregelen genomen om de grootte van banken te beperken. Nauwelijks is er iets gedaan aan het scheiden van nutsbankieren en investerings bankieren. De gewone burger is nog steeds blootgesteld aan de enorme risico's die gokkende investeerders en investeringsbanken nemen. Nog altijd zijn er geen besluiten genomen of uitgevoerd die de speculatieve handelswijzen, de voornaamste veroorzakers van de crisis, verbieden. En tot slot, als de afgezwakte regels er komen die banken dwingen om zelf minder te lenen en hun kapitaalreserves te vergroten, dan zullen ze pas volledig uitgevoerd worden tegen eind 2018!

Desastreuze Gevolgen

Unicef waarschuwt voor de 'onomkeerbare gevolgen' van salarisvermindering, belastingverhoging, winstverlaging en bezuinigingen op subsidies bij de bezuinigingen en de economische crisis. De meest kwetsbaren, met name kinderen in lage-inkomen landen worden het hardst geraakt door deze maatregelen.

http://www.unicef.org/socialpolicy/files/Austerity_Measures_Threaten_Children.pdf

Werkeloosheid in Griekenland nadert de 900.000 en de prognose is dat deze naar meer dan **1.2 miljoen** zal gaan, bij een bevolking van 11 miljoen.

In Spanje is de werkeloosheid onder de jeugd meer de 40%!

Deze cijfers zijn vergelijkbaar met de Grote Depressie in de jaren '30.



“De sociale gevolgen in Griekenland zijn catastrofaal. Volledige gemeenschappen zijn verwoest door werkeloosheid. De mogelijkheid om in hun bestaan te voorzien is verloren, alsook de normen, waarden en respect die een vaste baan met zich meebrengt”

Costas Lapavitsas, SOAS/ Research for Money and Finance

”



Schokkende Feiten

Terwijl bezuinigingen toeslaan in Europa is het aantal miljonairs gestegen met 7.2% naar 3.1 miljoen mensen. Samen zijn ze 10.2 biljoen USD waard.

De vijf grootste banken hebben 28 miljard Euro winst gemaakt in 2010.

Er zijn 15.000 professionele lobbyisten in Brussel, voor het overgrote deel aan het werk voor grote bedrijven die zoveel mogelijk proberen dat de Europese regelgeving hun eigen belangen dient. Veel lobbyisten voor bankiers en speculanten slagen er in de financiële hervormingen tegen te houden.

“Alleen een roekeloze dwaas zou tegenwoordig een beweging negeren die de woede en frustratie vertegenwoordigt van burgers uit alle delen van de samenleving van over de wereld... de fundamentele vraag naar een eerlijkere verdeling van de welvaart mag niet onbeantwoord blijven. De consequentie [van de crisis] is toenemende ongelijkheid, stijgende armoede en opofferingen van diegenen die dat het minst kunnen opbrengen – en dat alles faalt in het doen groeien van de economie. De roep om verandering is er een die gehoord moet worden.”

Financial Times, Editorial, 16 October 2011

”

**OCCUPY DE EU! BEZET DE EUROPESE UNIE!
LAAT DE BANKIERS BETALEN!**

En wat zijn de oplossingen van de EU?

NOG MEER BEZUINIGINGEN. In Groot Britannië worden 490.000 banen geschrapt in de publieke sector. In Ierland zijn de lonen van laagbetaalden verlaagd. In Litouwen zijn er plannen om de publieke uitgaven met 30% te verminderen. De EU wil voor 2013 de eis kunnen stellen dat Europese lidstaten bij de jaarlijkse begroting geen tekort mogen hebben boven 3% van het BNP, of een totale staatsschuld boven 60% van het BBP, wat in feite alleen maar meer bezuinigingen betekent.

Don't look
Back. Don't
look back.
Don't...

[http://www.europeaninstitute.org/
April-2011/eu-austerity-country-
by-country-updated-421.html](http://www.europeaninstitute.org/April-2011/eu-austerity-country-by-country-updated-421.html)

“De nieuwe economische plannen van de Europese Commissie ... gaan verder dan herhaalde bezuinigingen; het is een recept voor verdergaande liberalisatie van de Europese economie dan tot nu toe is gezien.”

Leigh Phillips,
EU Observer

”



NOG MEER PRIVATISERING VAN OPENBARE VOORZIENINGEN.

Griekenland verkoopt haar spoorlijnen, post- en watervoorzieningen. Portugal privatiseert 17 staatsondernemingen. Spanje verkoopt staats eigendommen zoals vliegvelden en de staatsloterij.

“ “Dankzij deze wetgeving (over Europees economisch bestuur, vaak ‘6-pack’ regels genoemd), verliezen gekozen volksvertegenwoordigers hun recht om hun eigen begrotingen samen te stellen want ze worden vervangen door aangestelde personen die niet ter verantwoording te roepen zijn. De meeste Europeanen beseffen nauwelijks dat deze verandering heeft plaatsgevonden, laat staan dat ze inzien welk een immense deuk is geslagen in de beslissingsbevoegdheid van hun eigen regeringen.” *Susan George, President of the Transnational Institute, author of Whose Crisis, Whose Future? (2010).* ”



MINDER DEMOCRATIE. Zonder een nationaal, openbaar en parlementair debat, hebben het Europese Parlement en de Europese Raad van Financiële Ministers een beslissing er doorheen gejaagd in de herfst van 2011. Dit houdt in dat alle nationale budgetten eerst goedkeuring moeten krijgen van de ongekozen Europese Commissie in Brussel, voordat ze ook maar gezien zijn door het landelijke parlement. Als landen hun schulden niet snel genoeg aflossen of budgettaire ‘suggesties’ uit Brussel weigeren, zullen maatregelen die dit afdwingen in gang gezet worden. In het geval van Frankrijk, met een BBP rond de 1.900 miljard Euro, kan de commissie een betaling of boete eisen tussen de 20 en 100 miljard Euro!

alternatieven van de 99%

We moeten breken met het gevaarlijke fundamentalisme van de vrije marktwerking dat een sociale crisis van enorme omvang heeft veroorzaakt. Hierbij een aantal alternatieven voor een eerlijkere en rechtvaardige wereld - aangedragen door veel maatschappelijke organisaties en burgerinitiatieven.

1. Breng de financiële sector terug onder publiek beheer

- Verbied speculatie door middel van instrumenten als derivaten die verzekeren tegen wanbetaling (Credit Default Swaps) en speculatie met voedselprijzen
- Herintroduceer de regels dat het nutsbankieren scheidt van het investeringsbankieren
- Leg de grootte van banken aan banden zodat deze niet meer zo groot worden dat ze alleen nog maar met belastinggeld kunnen worden gered
- Financiële producten mogen niet meer worden aangeboden tenzij deze bewezen veilig en van sociaal nut zijn
- Verbied hedgefonds en andere risicovolle speculanten die enkel geld verdienen met geld
- Herintroduceer controle op inkomende en uitgaande kapitaalstromen

2. Belast de rijken, speculanten en vervuilers

- Belast internationale financiële transacties
- Verhoog belastingen voor de rijken naar minstens het niveau van voor 1980
- Stop het subsidiëren van de fossiele brandstof-industrie
- Sluit belastingparadijzen
- Creëer een maximum salaris plafond en verbied bonussen
- Introduceer een basis-inkomen dat voor iedereen beschikbaar is

3. Laat bedrijven verantwoording afleggen aan burgers

- Stel nieuwe wetten op voor bedrijven die hen verplicht de rechten van arbeiders en natuur te waarborgen

- Accepteer het bedrijfsvoeringsmodel dat het belang van aandelhouders en de winstmaximalisatie vooropstelt, ongeacht de sociale- en milieuschade die het tot gevolg heeft, niet meer als leidraad
- Dwing regels af die transparantie van betalingen tussen regeringen en bedrijven verplicht. Eis onafhankelijke audit rapporten over de gevolgen van buitenlandse bedrijven op sociaal en milieu vlak
- Verbied donaties aan politieke partijen door bedrijven
- Stop de 'draaideur': leg regels op die voorkomen dat politici kunnen overstappen vanuit de politiek naar bedrijven die ze voorheen reguleerden, en omgekeerd die voorkomen dat mensen uit het bedrijfsleven verantwoordelijk worden voor regelgeving

4. Hef de schulden op en maak banken sociaal

- Houd een openbare multistakeholder audit van schulden en scheld alle onlegitieme schulden kwijt
- Zet een onafhankelijk schuldenaflossingssysteem op waarin crediteuren niet de baas zijn
- Socialiseer banken zodanig dat ze een maatschappelijk nut en milieu-belangen dienen
- Sluit commerciële kredietwaardings agentschappen en vervang ze door onafhankelijke openbare krediet-waardering agentschappen

5. Veranker mensenrechten en rechten van de natuur in bindend internationaal recht en plaats deze boven bedrijfsrecht

- Alle vrije handels- en investeringsverdragen moeten opnieuw worden onderhandeld zodat handel banengroei, milieu en sociaal recht bevorderen door internationale bindende verdragen
- Stop het recht dat bedrijven hebben om nationale staten aan te klagen. Dwing in plaats daarvan af dat bedrijven verplicht zijn om nationale en publieke belangen boven winst te plaatsen

6. Veranker de rechten van mensen en democratie boven die van bedrijven in de Europese Verdragen

- Hervorm de Europese Centrale Bank, door bijvoorbeeld toe te staan dat ze direct aan EU regeringen leent in plaats van aan banken, tegen erg lage rente tarieven

- Stop de overname door de Europese Commissie van controle over nationale budgetten en zorg ervoor dat die Commissie verantwoording schuldig is richting de bevolking van elk land
- Stop de prioriteit aan deregulering en inflatie-beheersing zoals opgelegd door het Verdrag van Lissabon. De Europese wetgeving moet in plaats daarvan voorrang geven aan banengroei en investeringen in een rechtvaardige economie die het klimaat niet beschadigd
- Ban individuele landelijke staatsobligaties (schuld) en vervang deze door Europese obligaties. Gebruik deze om te investeren in groen transport binnen Europa en groene communicatie netwerken, herbruikbare energie, afvalvermindering en onderzoek naar milieu en maatschappij and environmental and social research

7. Draai privatisering van publieke voorzieningen terug

- Ontwerp publieke diensten op basis van participatie en gezamenlijk bestuur door burgers en werknemers
- Draai de privatisering van alle maatschappelijke diensten en voorzieningen terug, zoals water, zorg en onderwijs

8. Maak de economie lokaal (banken en bedrijven)

- Investeer in lokale banken en kredietverstrekkers
- Steun systemen die divers en lokaal voedsel verbouwen
- Start lokale munteenheden
- Help gemeenschappen om zelfvoorzienend te zijn in energie

9. Participatief budgetteren

- Ontwikkel gezamenlijke processen voor budgettering op lokaal, regionaal en internationaal niveau die burgers zeggenschap geven over hoe geld wordt opgehaald, uitgegeven en hoe het prioriteit krijgt

10. Schakel over naar een milieuvriendelijke economie met een lage CO₂ uitstoot

- Doe flinke investeringen in hernieuwbare energie en energie efficiëntie om onafhankelijk te worden van fossiele brandstoffen
- Steun radicale omvorming van vervuilende industrieën naar ecologisch duurzame bedrijven
- Investeer in een uitbreiding van openbaar vervoer

meerinformatie

(Merendeels Engelstalig)

<http://www.tni.org>

Sign up to TNI's fortnightly e-news: <http://www.tni.org/civicism/ mailing/subscribe>

End financial control of European governance

<http://www.tni.org/interview/end-financial-control-european-governance>

Greece's woes: so goes the Euro

<http://www.tni.org/article/greece%E2%80%99s-woes-so-goes-euro>

Greece: same tragedy, different scripts

<http://www.tni.org/article/greece-same-tragedy-different-scripts>

Corporate EUtopia: how new economic governance measures challenge democracy

<http://www.corporateeurope.org/publications/corporate-eutopia-how-new-economic-governance-measures-challenge-democracy>

Where did our money go? UK case study of bank bailout

<http://neweconomics.org/publications/where-did-our-money-go>

EU Financial Reforms Dossier

<http://somo.nl/dossiers-en/sectors/financial/eu-financial-reforms>

Proposal for a fair and transparent debt workout procedure

<http://www.eurodad.org/whatsnew/reports.aspx?id=3946>

<http://www.taxjustice.net>

<http://www.researchonmoneyandfinance.org>

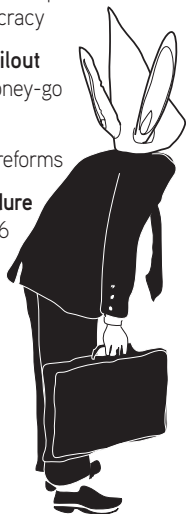
<http://www.basicincome.org>

<http://justinvestment.org>

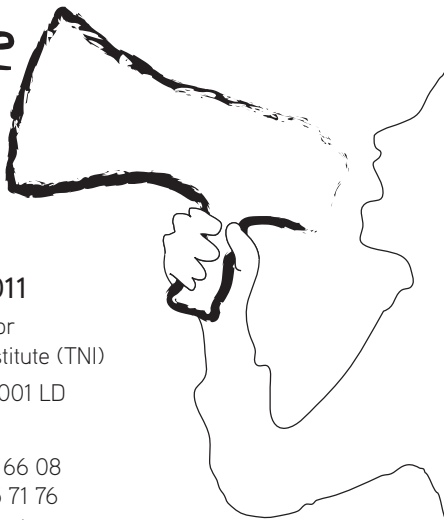
<http://www.waterjustice.org>

<http://www.municipalservicesproject.org>

<http://www.transitionnetwork.org>



We are the
99%



T

November 2011

Gepubliceerd door
Transnational Institute (TNI)

N

Postbus 14656 1001 LD
Amsterdam

I

Tel: + 31 20 662 66 08

Fax: + 31 20 675 71 76

email: tni@tni.org

www.tni.org

Founded in 1974, TNI is an international network of activist scholars committed to critical analyses of the global problems of today and tomorrow. It aims to provide intellectual support to grassroots movements concerned to steer the world in a democratic, equitable and environmentally sustainable direction. In the spirit of public scholarship, and aligned to no political party, TNI seeks to create and promote international co-operation in analysing and finding possible solutions to such global problems as militarism and conflict, poverty and marginalisation, social injustice and environmental degradation.

This *Pocket Guide on EU Crisis* is published as part of TNI's Economic Justice, Corporate Power and Alternatives programme.